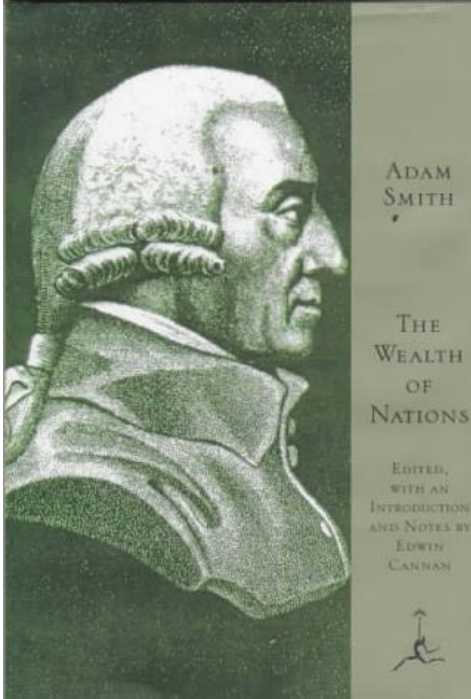

**4054 Sayılı
Rekabetin Korunması Hakkında Kanun
ve
Rekabet Kurumu**

Adam Smith, 1776

- *People of the same trade seldom meet together, even for merriment and diversion, but the conversation ends in a conspiracy against the public, or in some contrivance to raise prices.*

Adam Smith, The Wealth of Nations, 1776.

Aynı işi yapan insanlar nadiren bir araya gelirler – eğlenmek, eski günleri anımsamak için – ancak sohbet halka karşı bir işbirliği ya da fiyatları arttırmaya yönelik bir iş ile noktalanır.

ABD Kongresi, 1890

Eğer piyasa gücü tek adamda toplanırsa, bu adam bir kral kadar ayrıcalıklı olur ve bu durum bizim devlet biçimimize aykırıdır. Bir politik güç olarak bir krala tahammül edemiyorsak üretimin, ulaşımın ve yaşam için gerekli herhangi bir şeyin ticaretinde de krala tahammül etmemeliyiz. Bir imparatora boyun eğmiyorsak rekabeti engelleyecek ve herhangi bir malın fiyatını belirleyecek bir ticari diktatöre de boyun eğmemeliyiz”...

Senatör Sherman,
ABD Kongresi – 1890

Rekabet Politikası > Rekabet Hukuku

• Politika Araçları

- Rekabet Hukuku
- Serbestleştirme
- Özelleştirme
- Düzenleme
- İmtiyaz
- Devlet yardımları
- Sektörel politikalar

- Birbirlerine **alternatif olabilir ya da olmayabilirler.**
- Birbirleriyle **çelişebilirler.**
- Ancak birbirlerini **tamamlayıcı** olarak kullanılmalıdırlar.

Rekabet Hukuku - Temel Sorular

- Rekabet nedir?
- Rekabet Hukuku nedir – Hangi rekabet hukuku?
- Rekabet Hukukunun Amacı Nedir ?
- Rekabet Hukuku Kimi/Neyi (Hangi Menfaati) Korur?

Rekabet Nedir?

- TDK Sözlüğüne göre aynı amacı güden kimseler arasındaki çekişme, yarışma veya yarışdır.
- Firmaları maliyetlerini ve fiyatlarını aşağıya çekmeye, ürün kalitelerini artırmaya zorlayan süreçtir.

Hangi “Rekabet” Hukuku?

A) Haksız Rekabet (TTK 56. Md. vd.)

B) Rekabet Yasağı (Borçlar K. Md 348 vd.)

C) İthalatta Haksız Rekabet (3577 sayılı Kanun)

D) Fikri Mülkiyet Haklarına İlişkin Düzenlemeler (556 sayılı KHK, 5833 sayılı Kanun)

**E) Rekabetin Korunması Hakkında Kanun
(4054 sayılı Kanun)**

Rekabet Hukukunun Amacı Nedir?

- A. Küçük işletmelerin korunması
- B. Dampingin önlenmesi
- C. Markanın korunması
- D. Piyasaların entegrasyonu
- E. Rekabet gücünün artırılması
- F. Hepsi
- G. Hiçbiri**

Ara hedef: rekabetçi piyasanın korunması
Nihai hedef: tüketici refahının ençoklaştırılması

Rekabet Hukukunun Amacı

Amaç

- Toplumsal Refahın Artışı / Tüketicinin Korunması
 - Temel Menfaat

Hedef

- İktisadi Etkinliğin Sağlanması
 - Dağılım Etkinliği
 - Maliyet Etkinliği
 - Dinamik Etkinlik

Araç

- Rekabetin Korunması

Niçin Rekabet Hukuku ?

- **Piyasa ekonomisi için,**
- **Kartelleri önlemek için,**
- **Piyasa gücünün kötüye kullanılmasını engellemek için,**
- **Yeni tekellerin oluşmasını önlemek için,**
- **Özelleştirmenin sağlıklı şekilde yürütülmesi için,**
- **Toplumsal refah için,**

rekabet hukuku . . .

Rekabet Hukuku Hangi Menfaati Korur

- Rekabet hukuku piyasadaki hiçbir aktörün menfaatini korumaz.
- Rekabet hukuku rekabetin korunması için bir araçtır.
- Rekabet hukuku tüketici refahının ençoklaştırılmasını hedefler.

Rekabetin Sonuçları

- Kaynakların Tahsisinde Etkinlik

“Sürekli değişim sonucunda kaynaklar onu en iyi şekilde değerlendirilecek olanın eline geçer – çünkü o kaynağa en yüksek fiyatı o verir...”

- Maliyet Etkinliği

“ Firmalar, sürekli ürünü rakiplerinden daha az maliyetle üretmenin yolunu ararlar...”

- Dinamik Etkinlik

“ Firmalar, yeniliklerle rakiplerine fark atmanın yolunu ararlar...”

Rekabet Hukukunun Başlangıcı

- Modern anlamda ilk rekabet kanunu Amerika Birleşik Devletleri'nde 1890 tarihinde kabul edilmiş olan Sherman Yasası'dır.
- Sherman Yasası'nda temel olarak,
 - **Ticaretin sınırlanması için yapılan, tröst ya da başka bir biçimdeki bütün sözleşme, yoğunlaşma veya gizli anlaşmalar,**
 - **Tekelleşme ve tekelleşmeye teşebbüs etmek,**

yasaklanmış ve söz konusu eylemleri gerçekleştirenler için para cezası ve hapis cezası getirilmiştir.

Avrupa Birliği'nde Rekabet Hukuku

- II. Dünya Savaşı'nda sonra **Almanya**'da rekabet kanunu yürürlüğe girmiştir.
- Avrupa Birliği rekabet hukuku ile 1957 yılında **Roma Anlaşması** ile tanışmıştır (ABİDA).
- Avrupa Birliği'nde üye ülkelerin AB ile uyumlu rekabet kanunları vardır.
- **İngiltere** gibi bazı ülkelerde ise temel rekabet ihlalleri ayrıca hapis cezası ile cezalandırılmaktadır.

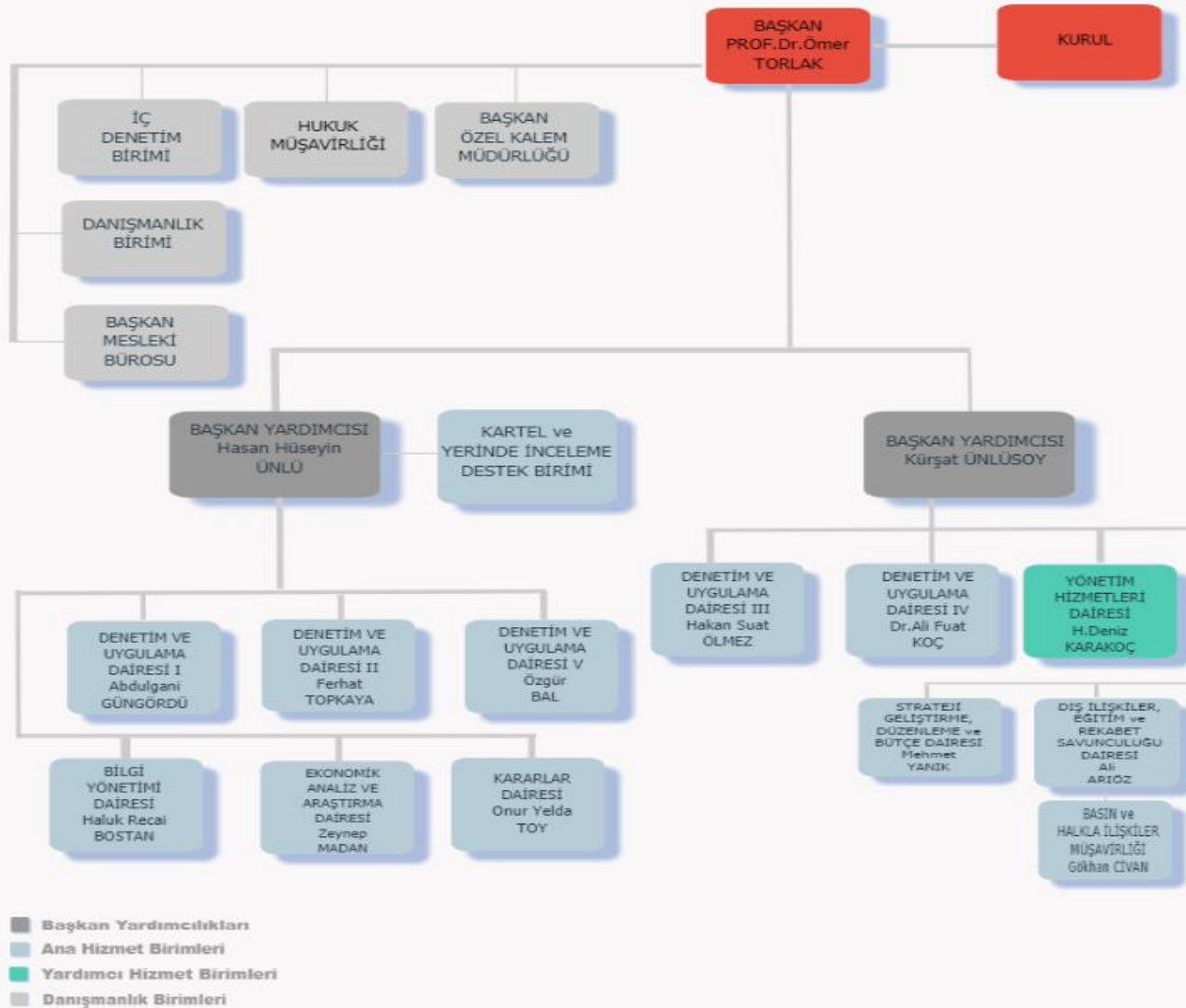
Türk Rekabet Hukuku

- 1970-1980: Sanayi Ticaret Bakanlığı'ndaki hazırlıklar akim kaldı veya TBMM'ye gönderilen metinler yasalaşamadı.
- 1982: TC Anayasası md. 167 :
Devlet para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemesini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alır; piyasalarda fiili veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi önler.
- 1994: 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun
- 1997: Rekabet Kurulu Üyelerinin Atanması ve Kurumun Faaliyete Geçişi

4054 sayılı Kanun Kurumsal Hükümler

- Rekabet Kurumu
 - Kamu tüzel kişisi,
 - İdari ve mali özerkliğe sahip
 - İlişkili bakanlık Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
- *Kurum görevini yaparken bağımsızdır. Hiçbir organ, makam, merci ve kişi Kurumun nihai kararını etkilemek amacıyla emir ve talimat veremez.*
 - Kararlara karşı yargı yolu – Ankara İdare Mahkemeleri

Rekabet Kurumu Organizasyon Şeması

Rekabet Kurumu Organizasyon Şeması (Mesleki Daireler)

I. Denetim ve Uygulama Dairesi Başkanlığı

- Enerji
- Kimyasal Ürünler
- Madencilik
- Makine ve Teçhizat
- Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler
- Mücevherat
- Petrol ve Petrokimya

II. Denetim ve Uygulama Dairesi Başkanlığı

- Beyaz Eşya ve Mobilya
- Bilgi ve İletişim Teknolojileri
- Eğitim Elektronik ürünler
- Kırtasiye ve Büro Makineleri
- Küçük Ev Aletleri
- Medya ve Reklâm
- Savunma Sanayi

III. Denetim ve Uygulama Dairesi Başkanlığı

- Çevre ve Atık Yönetimi
- Gıda, Tarım, Ormancılık, Balıkçılık, Hayvancılık
- İlaç, Sağlık ve Tıbbi Malzeme
- Kâğıt ve Kâğıt Ürünleri
- Tarımsal İlaç ve Gübre
- Tütün ve Alkollü İçecekler
- Yiyecek ve İçecek Hizmetleri

IV. Denetim ve Uygulama Dairesi Başkanlığı

- Finans
- Lojistik ve Depolama
- Posta
- Sigorta
- Ulaştırma, Taahhüt ve Hizmetleri
- Diğer

V. Denetim ve Uygulama Dairesi Başkanlığı

- Cam ve Cam Ürünleri
- Demir Çelik ve Diğer Metaller
- Gayrimenkul Faaliyetleri
- İnşaat
- Kültür, Sanat, Eğlence ve Spor
- Tekstil ve Hazır Giyim
- Turizm ve Konaklama

4054 sayılı Kanun Kurumsal Hükümler

- Karar organı – Rekabet Kurulu
 - Bakanlar Kurulunca atanan 7 üye, 6 yıl görev süresi
 - Gümrük ve Ticaret Bakanlığı (3)
 - Kurum personeli (1)
 - Kalkınma Bakanlığı (1)
 - TOBB (1)
 - Yargıtay (1)
 - Danıştay (1)
 - Bakanlar Kurulu, Kurul üyeleri arasından Başkan ve İkinci Başkanı atar.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun

- 4054 sayılı Kanun - RG 13.12.1994
 - Anayasanın 167. maddesi
 - *Piyasalarda fiilî veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmenin önlenmesi görevi*
 - 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı
 - *39. Md. (b) bendi: [Türkiye] Gümrük Birliğinin yürürlüğe girmesinden önce, bu kuralları ve ilkeleri etkili biçimde uygulayacak bir rekabet merci oluşturur*
- Rekabet Kurumunun faaliyete geçmesi
 - 5.11.1997

4054 sayılı Kanun'un 1. Maddesi

Amaç Maddesi

Mal ve hizmet piyasalarındaki,

- rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı **anlaşma**, karar ve uygulamaları
- piyasaya hakim olan **teşebbüslerin** bu **hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını** önlemek,

bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak **rekabetin korunmasını sağlamaktır.**

4054 sayılı Kanun'un 2. Maddesi

Kapsam Maddesi

Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında **faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen** her türlü **teşebbüsün**;

- aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar
- piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmaları
- rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukuki işlem ve davranışlar,
- rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemler

bu Kanun kapsamına girer.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun

- Teşebbüs kavramı
 - Piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler
 - Örneğin: bakkal, simitçi, avukat, diş hekimi, muhasebeci vb.
 - Her türlü şirket, firma, holding ve hatta Diyanet İşleri Başkanlığı bile!
 - Kamu ve özel teşebbüs ayrımı yok.
- Teşebbüs birliği
 - Teşebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzel kişiliği haiz ya da tüzel kişiliği olmayan her türlü birlikler
 - TÜSİAD, Barolar, TESK, TOBB, sanayi ve ticaret odaları

Ekonomik Bütünlük Kavramı

- ❖ “Ekonomik bakımdan bir bütün teşkil etme”; rekabet kurallarının muhatabı olan ekonomik birimin, yani teşebbüsün (single entity) sınırlarının çizilmesinde kullanılan kavram.
- ❖ Gerçek kişiler halinde oldukça kolay ama problem tüzel kişilik perdesi arkasındaki bilinmezlikte...
- ❖ Rekabet Kurulu’nun 7.2.2008 tarihli, 08-12/130-46 sayılı Gıdasa kararı ekonomik bütünlük olgusunun tanımlanması için izlenebilecek yol

- “1) Kişiler ve/veya gruplar arasında **ekonomik ve ailesel bağların bulunup bulunmadığı**nın tespiti,
- 2) Ekonomik bağların temelleri, niteliği, büyüklüğü ve bunların -varsa- bağımsız faaliyetlerle karşılaştırılması,
- 3) Bu tespitlere dayanarak kişilerin **çıkar birliği** (unity of interest) içinde olup olmadıklarının tespiti.

Bu sistematik çerçevesinde elde edilen tüm bilgiler birlikte değerlendirilerek ilgili gerçek kişiler ve/veya grupların bir ekonomik bütünlük içinde yer alıp almadıkları belirlenmelidir.”

İlgili Pazar Kavramı

- 2010/4 Sayılı Tebliğ:
 - İlgili Ürün Pazarı
 - İlgili Coğrafi Pazar
- İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz:
 - Temel amaç, incelenen teşebbüslerin karşı karşıya buldukları rekabet koşullarının belirlenmesidir.
 - Bir pazarı hem ürün hem de coğrafi bölge boyutlarıyla tanımlamaktaki amaç, incelenen teşebbüslerin davranışlarını sınırlama ve etkin bir rekabetçi baskıdan bağımsız olarak davranmalarını önleme gücüne sahip rakiplerinin ortaya çıkarılmasıdır.

İlgili Pazar Kavramı

İlgili Ürün Pazarı:

Tüketicinin gözünde fiyatları, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından birbiriyle değiştirilebilir veya ikame edilebilir olarak kabul edilen bütün mal veya hizmetlerden oluşan pazar.

İlgili Coğrafi Pazarı:

Coğrafi pazar, teşebbüslerin mal ve hizmetlerinin arz ve talebi konusunda faaliyet gösterdikleri, rekabet koşullarının yeterli derecede homojen ve özellikle rekabet koşulları komşu bölgelerden hissedilir derecede farklı olduğu için bu bölgelerden kolayca ayrılabilen bölgelerdir.

Talep ikamesi, arz ikamesi, potansiyel rekabet

İlgili Pazar Tespiti

- **Talep İkamesi:** Belirli bir ürünün fiyatındaki artış karşısında tüketicilerin alternatif ürünleri belli oranlarda tercih edip etmemesi.
- **Arz İkamesi:** Belirli bir ürünün fiyatındaki artış sonucunda, başka bir alanda faaliyet gösteren üreticilerin üretim süreçlerini hızlı ve düşük masraflarla söz konusu ürünü sağlamaya yönelik olarak değiştirerek bu ürün karşısında rekabet baskısı kurup kuramaması.
- **Potansiyel Rekabet**

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun

- Temel yasaklar
 - **4. Madde:** Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar
 - **5. Madde:** Muafiyet
 - **6. Madde:** Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması
 - **7. Madde:** Birleşme veya Devralmalar

4054 sayılı Kanun

Temel Yasaklar – 4. madde

- **Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar**
 - Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır. Bu haller, özellikle şunlardır:
 - a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,
 - b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,
 - c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,
 - d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,
 - e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,
 - f) Anlaşmanın niteliği veya ticarî teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,
 - Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder. Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir.

4054 sayılı Kanun

Temel Yasaklar – 4. madde

- Anlaşma/Uyumlu Eylem/Karar
 - Fiyat tespiti
 - Fiyat artırmak, sabitlemek, asgari fiyat belirlemek, indirimleri kaldırmak, indirim oranlarını, kâr marjını belirlemek, standart fiyat formülleri belirlemek,
 - İhalelere danışıklı teklif verilmesi
 - İhalelerin paylaşımı, kazanacak kişinin belirlenmesi, ihalenin boykot edilmesi, ihaleye verilecek tekliflerin belirlenmesi
 - Pazar/Bölge/Müşteri paylaşımı
 - Yatay-dikey anlaşmalar (münhasırlık)
 - Üretim/satış miktarının tespiti,
 - Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması/piyasa dışına çıkartılması/yeni girişlerin engellenmesi,
- Amaç veya etki
 - **Kartel:** *Fiyat tespiti, müşterilerin, sağlayıcıların, bölgelerin ya da ticaret kanallarının paylaşılması, arz miktarının kısıtlanması veya kotalar konması, ihalelerde danışıklı hareket konularında, rakipler arasında gerçekleşen, rekabeti sınırlayıcı anlaşma ve/veya uyumlu eylemler,*

Rekabet Kurulu Kararları

- **Rekabeti sınırlayıcı anlaşma**

- **Beyaz et karteli** (25.11.2009; 09-57/1393-362)

- Fiyatların yükseltilmesi

- “... Geçen sene 7 Mart İstanbul Kalyon Otel’de Ali [Ali Bor-Şeker Piliç] ve Ömer [Ömer Görener-Banvit] beyler 100 hatta 200 TL zam yapmayı önerdiklerinde önce bizlerden tepki aldılar. Tutmaz. Olmaz. Sonra kerhen kabul gören bu teklif takriben bir hafta sonra uygulandı ve tuttu. Akabinde de piyasa açıldı ve zarardan kurtulduk...”
- “... 2003 yılı Mart ayında Kalyon Otel’de yapılan toplantıyı hatırlatmak isterim. Piyasa bu günden çok daha kötü iken Ali Bor [Şeker Piliç] ve Ömer Görener [Banvit] beylerin talepleri üzerine tutacağına şüphe ile bakarak 100.000 TL’lik bir zam kararı almıştık. Bu zammı uygulamaya başladıktan sonra zamlar birbiri ardına geldi ve sektör zarardan kurtuldu ...5 Temmuz’dan itibaren eski fiyatın üzerine 300.000 TL ilave etsin. Tutar mı? Tutar. Geçen sene nasıl tuttu ise bu sene de tutar.. ”
- “...Ancak bizler geçen sene yaptığımız gibi hep birlikte fiyatlarımızı 200.000 TL arttırdığımız takdirde zararımızı kısmen azaltmış oluruz... Gelin geç kalmadan geçen sene yaptığımız gibi bu yıl 22.2.2004 Pazar gününden itibaren 200.000 TL zam yapalım ve bunu hep beraber uygulayalım. Birbirimize güvenelim. Buna kısmen uymayanlar olsa bile onlar da beş on gün içinde uyacaklardır...”
- “... Mademki herkes malını iyi kötü satıyor gelin 300.000 TL zam yapalım. Her kim malını kaçça satıyor ise 5 Temmuz’dan itibaren eski fiyatın üzerine 300.000 TL ilave etsin. Tutar mı? Tutar. Geçen sene nasıl tuttu ise bu sene de tutar. Bu millet bundan daha ucuz ne eti yiyecek ki? ...”

Rekabet Kurulu Kararları

- **Rekabeti sınırlayıcı anlaşma**

- ***Beyaz et karteli*** (25.11.2009; 09-57/1393-362)

- Arzın Kısıtlanması

- “...Kısıtlama süresince toplam 13 milyon adet kuluçkalık yumurtanın iç üretimden çekilmesi planlanmış, gerçekleşme %104 oranıyla 13,5 milyon adet yumurtaya ulaşmıştır...programlanan uygulamaların 15-20. haftalar arasında et üretiminde hissedilir azalmalar yaratması beklenmektedir...”
- “...Sağ Duyuya Davet Değerli Meslektaşlarım. Sektörümüzün 2005 yılını önce hormon, sonra; Manyas Kuş gribi ve palamut bolluğu ile uğraşarak vasat bir şekilde atlattı. Bunca sıkıntıya rağmen 2005 yılını müspet kapatabilmiş olmamızın yegâne sebebi alınan ihracat kararlarını % 80 gerçekleştirmiş olmamızdır. Sizlerden sessiz sedasız kapasitelerinizi % 25 indirmenizi önce kendi menfaatiniz sonra Türk milletinin uzun vadeli menfaatleri için rica ediyorum...”
- “... Kuluçkalık yumurta ihracatında da devamlılık aranmakta. Orada kar etme imkânımız olduğu gibi zarar etsek de miktarı az. O halde biz neden kuluçkalık yumurta ihracatını ön plana getirmiyoruz? Malum önümüz ramazan arkası Ekim, Kasım, Aralık, Ocak. Yani pazarın daraldığı, fiyatların dibe vurduğu dönem. Kazandıklarımızı geri verme zamanı. Her firma hür iradesi ile en az % 20 geri adım atarsa fırtınayı daha rahat atlattırız. ...”

Rekabet Kurulu Kararları

- **Rekabeti sınırlayıcı anlaşma**

- ***Beyaz et karteli*** (25.11.2009; 09-57/1393-362)

- **Bilgi Değişimi**

- Piliç eti üreticilerinin, *Besd-Bir* toplantıları ile **bilgi değişiminde** buldukları ve bu değişimin pazardaki fiyat tespiti, arz kısıtı gibi **rekabet ihlallerinin oluşumunu kolaylaştıran** bir zemin yarattığı, **piliç eti üreticilerinin Besd-Bir bünyesinde yaptıkları toplantılara şirketlerin üst düzey yöneticilerinin katıldığı** ve bu toplantılarda sezon değerlendirmesi, **arz talep durumu, satış politikaları, fiyatlar**, ihracat koşulları gibi pazara ilişkin konuların görüşüldüğü; piliç eti pazarında rakip konumdaki teşebbüsler arasındaki bu görüşmelerin pazarda rekabetin oluşabilmesi için gerekli olan gizlilik ve belirsizlik unsurlarının ortadan kalkmasına yol açtığı,

- *Besd-Bir* tarafından yapılan ve teşebbüslerin gizli bilgilerini içeren projeksiyon çalışmalarının bazı teşebbüslere gönderilmesinin piyasadaki şeffaflığı arttırmasının yanında diğer teşebbüsler karşısında bu teşebbüsleri daha iyi bir konuma getirdiği ve *Besd-Bir* tarafından **arzun kısılması amacıyla üreticilere gelecek dönemlerdeki üretim miktarlarına ilişkin bir plan sunulduğu** ve üye teşebbüslerin bu plana uyup uymadığının kontrol edildiği ...

Rekabet Kurulu Kararları

- **Rekabeti sınırlayıcı anlaşma**
 - **Otomotiv Pazarı** (18.04.2011; 11-24/464-139)
 - Fiyat Stratejisine İlişkin Görüşmeler
 - Stok, Hedef ve Satış Stratejisine İlişkin Görüşmeler
 - Fiyat görüşmelerinin tamamlayıcısı niteliğinde
 - Esas amaç rakiplerin davranışlarının öngörülemezliğinden doğan riski ortadan kaldırmak

VW (...) Sorumlusu tarafından şirket içine gönderilen e-posta

“Bugün gerçekleştirilen ODD pazar değerlendirme toplantısına Renault, Ford, Fiat, Peugeot, Citroen, Mercedes, Ferrari-Maserati, Mitsubishi, Daihatsu, Kia ve Chery markalarının temsilcileri katıldı.(...)”

Tüm markalar kısa vadede zam yapmayı planlamaktadır.”

Ford-Hyundai Görüşmesi

“Hyundai (...) Müdürü ile konuştum.

(...)

Bu ay içinde zam yapacaklarını, Cumartesiden itibaren geçerli olacağını söyledi. Özellikle H1 de zam %5 lere kadar çıkacaktı.”

Rekabet Kurulu Kararları

– Rekabeti sınırlayıcı anlaşma

Kargo karteli – 3.9.2010; 10-58/1193-449

2006 yılı başında yapıldığı anlaşılan söz konusu anlaşmada teşebbüslerin özellikle liste fiyatları üzerinden yapılacak iskontoların belirli bir limit dâhilinde tutulması konusunda mutabakata vardıkları görülmüştür. ... Yapılan anlaşmada teşebbüslerin sadakatinin sağlanmasına yönelik olarak bir hakemlik müessesesi oluşturulmuş ve bu çerçevede Erhan isimli şahıs ücret karşılığı bu işle görevlendirilmiştir. ...

“Kargo Sektörü Ortak Sorunları ve Genel Değerlendirme Toplantısı Sonuçları” başlıklı anlaşmada, ... taşıma listelerine yapılacak zamlar, taşıma listelerinden yapılacak indirimlerin limitleri, ortak parça başı fiyat listesi oluşturulması, parça başı fiyatların uygulanma şekli, özellikle büyük ihalelere uzlaşmalı teklif verilmesi, ... gibi hususlarda mutabakata varılmıştır. ...

4054 sayılı Kanun

Temel Yasaklar – 4. madde

Dikey Anlaşmalar

- Üretim veya dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar
 - Yeniden satış fiyatının belirlenmesi
 - Bölge ve/veya müşteri sınırlaması
 - Rekabet etmeme yükümlülüğü vb.

Aygaz kararı (16.11.2016; 16-39/659-294)

- Mogaz ve Aygaz istasyonlarının pompa satış fiyatları arasındaki farkın belirlendiği iddiası
- Aygaz istasyonlarının pompa fiyatlarının Aygaz tarafından belirlendiği iddiası
- İhlal yok, ceza yok

Rekabet Kurulu Kararları

Uyumlu Eylem

Ege Çimento (19.10.2006; 06-77/992-287)

- %100'ü aşan karlılıkta yüksek fiyatlarla satış
- Maliyetler değişmemiş, maliyetlerden bağımsız
- Enflasyon oranı ve kur artışları yüzde 20'ler seviyesinde
- Diğer bölgelerle (Ankara) fiyat karşılaştırmaları
 - *Maliyetlerde önemli farklılıklar yok ancak Ege bölgesinde fiyatlar %65 daha yüksek*

4054 sayılı Kanun

5. Madde - Muafiyet

- Muafiyet Koşulları
 - a) Malların üretim veya dağıtımını ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması,
 - b) Tüketicinin bundan yarar sağlaması,
 - c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması,
 - d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması,
- Bireysel Muafiyet
 - Örnek: Kola üreticisi A teşebbüsünün bayilik anlaşmaları
- Grup Muafiyeti - Tebliğler
 - Dikey anlaşmalar
 - Motorlu taşıtlar sektöründeki anlaşmalar
 - Araştırma ve geliştirme anlaşmaları
 - Teknoloji transferi anlaşmaları
 - Sigorta sektöründeki anlaşmalar
- Muafiyetin geri alınması

4054 sayılı Kanun

5. Madde - Muafiyet

- **Kargo Karteli - 3.9.2010; 10-58/1193-449**
 - Tüketicinin yarar sağlaması koşulu,
“Teşebbüsler arasında yapılan anlaşma, tüketicilerin serbest piyasa koşullarında oluşması gereken fiyattan daha pahalıya hizmet almalarına yönelik olması, yapılan anlaşmanın sadece kartel üyeleri lehine etki doğurması sebebiyle ve başta soruşturmaya taraf teşebbüslerin müşterileri olmak üzere, toplumun bu uygulamalardan büyük oranda zarar görmesi nedeniyle ... koşulu ... sağlamamaktadır.”
 - İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması koşulu,
“... önemli bir paya sahip teşebbüsler arasında gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle toplam pazar payları itibarıyla böylesine büyük bir piyasa gücüne sahip teşebbüsler arasında yapılan anlaşmaların ilgili pazardaki rekabeti kendiliğinden önemli ölçüde ortadan kaldıracağı açıktır.”

4054 sayılı Kanun 5. Madde - Muafiyet

- Grup Muafiyeti – 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara ilişkin Grup Muafiyeti Tebliği
 - %40 pazar payı eşiği
 - Anlaşmada olmaması gereken hükümler
 - Alıcının kendi satış fiyatını belirleme serbestisinin engellenmesi.
 - Muafiyetin geri alınması
 - Paralel ağların pazarın %50'sinden fazlasını kapsamaması

4054 sayılı Kanun

Temel Yasaklar – 6. Madde

- **Hakim durum tanımı**
 - Belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü,
 - İlgili teşebbüsün pazar payı, rakiplerin pazar payı, alıcı gücü, giriş engelleri, yasal düzenlemeler ve fikri ve sınai mülkiyet hakları; üstün teknoloji ve etkinlik; dikey bütünleşme; ölçek ekonomileri; finansal kaynaklara erişim ve yatırım gereksinimi; ana hammaddelere erişim; reklâm, tanınırlık ve ürün farklılaştırması;
 - Yasak değil – etkin faaliyet, ileri teknoloji, know-how, kaliteli ve sağlam ürünler
 - AB - %40-50 oranındaki pazar payı hâkim durum tespitinde yeterli, %25-%40 aralığındaki pazar payında, diğer pazar gücü koşullarının gerçekleşmesi halinde, hâkim duruma işaret edebilir.
 - Hakim durumdaki şirket örnekleri - Turkcell, Türk Telekom, Coca Cola, Efes Pazarlama, Frito Lay, Mey İçki (rakı pazarı için), Çaykur
- **Hakim durumun kötüye kullanılması ne zaman ortaya çıkar?**
 - Aşırı fiyat
 - Yıkıcı fiyat
 - Yeni girişlerin engellenmesi ya da rakiplerin faaliyetlerinin zorlaştırılması (münhasırlık),
 - Ayrımcılık yapılması,
 - Birlikte satış,
 - Belirli bir piyasadaki hâkim durumun başka bir piyasada kötüye kullanılması,
 - Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması.

4054 sayılı Kanun

Temel Yasaklar – 6. Madde

- 4054 sayılı Kanun'da sayılan hakim durumun kötüye kullanılması halleri:
 - a) Ticarî faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler,
 - b) Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması,
 - c) Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı teşebbüsler durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satış halinde alım satım şartlarına ilişkin sınırlamalar getirilmesi,
 - d) Belirli bir piyasadaki hâkimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticarî avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyahasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemler,
 - e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması.

4054 sayılı Kanun

Temel Yasaklar – 6. Madde

- Hakim Durumun Doğru Tespiti Önemli
- İki Aşamalı Değerlendirme
 - İlgili Pazarın Tanımlanması
 - Hakim Durumun Değerlendirilmesi
 - Pazardaki fiili rekabet (hakim durumdaki teşebbüsün ve rakiplerinin konumu)
 - Potansiyel rekabet (büyüme ve giriş engelleri)
 - Alıcıların gücü
- Dışlayıcı kötüye kullanmalar,
- Ayrımcı kötüye kullanmalar,
- Sömürücü kötüye kullanmalar.

4054 sayılı Kanun

Temel Yasaklar – 6. Madde

Sömürücü Kötüye Kullanma

- Tüketici refahında doğrudan azalma
- Hâkim durumdaki teşebbüsün davranışı pazardaki rekabet yapısı üzerinde bir etki yaratmamakta,
- Ancak teşebbüs tüketicilerden pazar gücüne sahip olmayan bir teşebbüsün elde edemeyeceği düzeyde rant elde etmekte
- Örnek: Aşırı Fiyat
 - Fiyatı ekonomik değerinden (rekabetçi koşullarda oluşması beklenen fiyat düzeyinden) belirgin düzeyde yüksek belirlemek.
 - **Belko** (08.7.2009; 09-32/703-163)
 - Aşırı fiyat - %50-60 oranında yüksek fiyat
 - **Tüpraş** (17.1.2014; 14-03/60-24)
 - Aşırı fiyat – 2 ay 20 gün yüksek fiyat

4054 sayılı Kanun

Temel Yasaklar – 6. Madde

Ayrımcı Kötüye Kullanma

- Birincil seviye – ikincil seviye
- Tüketici refahında dolaylı azalma.
- İhlalin varlığı için alt pazarda rekabetin bozulması şart.
- Ayrımcılık teşebbüs konumundaki alıcılara yönelik olmalı.
- Dışlayıcı nitelikteki bazı ihlaller ayrımcı da olabilir. Anlaşma yapmayı reddetme, indirim sistemleri vs. gibi. Bu tür uygulamaların dışlayıcı ihlaller kategorisinde değerlendirilmesi daha sağlıklı.
- Örneğin:
 1. Fiyat ayrımcılığı,
 2. Anlaşma yapmayı reddederek ayrımcılık yapmak??
 3. Ayrımcı sözleşme koşulları ileri sürmek.

DHMİ kararı (9.9.2015; 15-36/559-182)

- Birincil ve ikincil seviye ayrımcılık yok, ihlal yok, ceza yok

4054 sayılı Kanun

Temel Yasaklar – 6. Madde

Dışlayıcı Kötüye Kullanma

- Rakiplerin pazar dışına itilmesi, hakim durumdaki teşebbüs üzerinde rekabetçi baskı uygulamayacak düzeyde disipline edilmesi ya da güçsüz duruma düşürülmesi veyahut potansiyel rakiplerin pazara girişinin önlenmesi suretiyle tüketici refahının azaltıldığı kötüye kullanma türlerine dışlayıcı kötüye kullanmalar denilmektedir.
- Pazardaki etkin rekabeti olumsuz etkilemekte ve bu suretle tüketici refahının azalmasına neden olmakta (kilit unsur)
- Dışlama:
 - Rakip teşebbüslere yönelik davranışlar sonucunda rakiplerin piyasadan dışlanması
 - Rakip olmayan müşterilere yönelik olan davranışlarla alt pazardaki teşebbüslerin bir kısmının pazardan dışlanması

4054 sayılı Kanun

Temel Yasaklar – 6. Madde

Dışlayıcı Kötüye Kullanma Türleri

- Yıkıcı Fiyat (Predatory pricing)
- **UN RO RO kararı (01.10.2012; 12-47/1413-474)**
 - UND DENİZ'in faaliyete girmesi ile birlikte Pendik-Trieste hattında müşteri kaybeden U.N. RO-RO, 25.05.2010 tarihinde (21. hafta) bu hattaki fiyatlarını yarı römork için %12,8 komple araç için %10,4 oranında düşürmüştür.
 - Sonrasında U.N. RO-RO Fransa hattına gireceğini açıklamıştır. 22.07.2010 tarihinde ise UND DENİZ indirim oranlarını daha da artırmıştır. Ancak UN Ro Ro, bu hatta UND DENİZ'in fiyatlarından yaklaşık %21-25 oranında daha düşük fiyatlarla Pendik-Marsilya hattına girmiştir.
 - U.N. RO-RO'nun, Fransa hattına girdiği 29. hafta ile UND DENİZ'in pazardan çıktığı 46. hafta arasındaki dönemde taşıma faaliyetlerinden elde ettiği gelirleri, teşebbüsün bu dönemde katlandığı değişken maliyetlerin oldukça altındadır. Diğer bir ifadeyle U.N. RO-RO bu dönemde, gelirlerine kıyasla oldukça yüksek düzeyde bir zararla faaliyetlerini sürdürmüştür.
 - Yıkıcı niyet tespiti, rakibin pazardan çıkması, ardından %80 fiyat artışı.
 - Sonuç olarak ihlal ve para cezası.

4054 sayılı Kanun

Temel Yasaklar – 6. Madde

Dışlayıcı Kötüye Kullanma Türleri

- Bağlama (Tying)
 - Satıcı konumundaki bir teşebbüsün bir ürünün satışını alıcının ayrı bir ürünü de alması koşuluna bağlaması
 - Asıl talep edilen ürün «bağlayan ürün», alınması şart koşulan ürün «bağlanan ürün»
- Bağlayan ve bağlanan ürün iki ayrı ürün
- Bağlayan ürün pazarında teşebbüs hakim durumda
- Teşebbüs tüketicilere bağlayan ürünü ayrı olarak satın alma şansını sunulmayacak
- Bağlama uygulaması pazarın rekabete kapanmasına neden olacak
 - **Microsoft kararları**
 - **Yalın ADSL kararı (18.2.2009; 09-07/127-38)**

4054 sayılı Kanun

Temel Yasaklar – 6. Madde

Dışlayıcı Kötüye Kullanma Türleri

- İndirim sistemleri (Rebates)
 - Sabit Oranlı – Artan Oranlı
 - Üst Dilim – Geriye Dönük
 - Standart Hedefli – Kişiselleştirilmiş
 - Tek Ürün – Paket Ürün

MEY İçki kararı (16.2.2017; 17-07/84-34)

- MEY İÇKİ'nin taviz ve diğer indirimlerinin hedefe bağlı indirim ile aynı sonuçları doğurma potansiyeli taşıyan, belirli bir sistematığa sahip olmayan kişiselleştirilmiş indirim uygulamaları olduğu tespit edilmiş olup bu indirimler pazardaki rekabeti kısıtlayıcı niteliktedir.

Luxottica kararı (23.2.2017; 17-08/99-42)

- Luxottica'nın geniş bir ürün gamını almaya zorlayıcı, hedef ciroya bağlı indirim sistemi uygulamasının sadakat artırıcı özellikleri nedeniyle münhasırlık yaratıcı nitelikte olduğu ve pazarın büyük bir bölümünü etkileme gücünün olduğu ve müşterilerinin alımlarında Luxottica'nın pazar payının çok ötesinde bir kapamaya yol açmasından ötürü rakipleri ve optikçileri dışlayıcı etkilerinin bulunduğu tespit edilmiştir.

4054 sayılı Kanun

Temel Yasaklar – 6. Madde

Dışlayıcı Kötüye Kullanma Türleri

- Anlaşma Yapmayı Reddetme (Refusal to Deal)
 - Reddetme, alt pazarda rekabet etmek için vazgeçilmez bir ürüne ya da hizmete ilişkin olmalı
 - Reddetmenin alt pazarda etkin rekabetin ortadan kalkması muhtemel olmalı
 - Reddetmenin tüketici zararına yol açması muhtemel olmalı

ÇEAŞ kararı (8.2.2007; 07-13/101-30)

ÇEAŞ'ın bölge elektrik üretiminde tekelleşmeye yönelik olarak, alt pazardaki (elektrik nakil pazarı) hakim durumunu kullanarak, üst pazardaki (elektrik üretim pazarı) fiili ve potansiyel rekabeti engellediği tespit edilmiştir.

4054 sayılı Kanun

Temel Yasaklar – 6. Madde

Birlikte Hakim Durum

- Oligopol yapıdaki her bir teşebbüs, diğer teşebbüslerin ortak politikaya uyup uymadığını izleyebilmek için nasıl davrandığını bilmeli
- Zımni anlaşma hali sürdürülebilir olmalı, diğer bir deyişle teşebbüslerin pazardaki ortak politikaya bağlı kalmak yönünde bir güdüler olmalı
- Mevcut ve potansiyel rakipler ile tüketicilerin öngörülebilir davranışları ortak politikadan beklenen sonuçların elde edilmesini tehlikeye düşürmemeli

Lesaffre/Dosu Maya (15.12.2014; 14-52/903-411)

- Birlikte hakim durum tespiti
- Yapısal ve davranışsal taahhütler kapsamında izin

4054 sayılı Kanun

Temel Yasaklar – 7. Madde

- Birleşme - devralmalar kavramı
 - Birleşme/devralma/ortak girişim/özelleştirme
- **Birleşme veya devralma sayılan haller (2010/4 sayılı Tebliğ)**

Kontrolde kalıcı değişiklik (ortak/tek kontrol) meydana getirecek şekilde;

- İki veya daha fazla teşebbüsün birleşmesi,
- Bir veya daha fazla teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı kontrolünün, hisse ya da mal varlığının satın alınmasıyla, sözleşmeyle veya diğer bir yolla bir ya da daha fazla teşebbüs veya halihazırda en az bir teşebbüsü kontrol eden bir ya da daha fazla kişi tarafından devralınması,
- Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması

4054 sayılı Kanun

Temel Yasaklar – 7. Madde

- **Birleşme veya devralma sayılmayan haller (2010/4 sayılı Tebliğ)**
 - Kontrol değişikliğine yol açmayan grup içi işlemlerle diğer işlemler,
 - Olağan faaliyetleri kendileri veya başkaları hesabına menkul kıymetlerle işlem yapmak olan teşebbüslerin yeniden satış amacıyla satın aldıkları menkul kıymetleri, bu menkul kıymetlerden doğan oy haklarının menkul kıymetleri çıkaran teşebbüsün rekabet politikalarını etkileyecek şekilde kullanmamaları kaydıyla geçici olarak ellerinde bulundurmaları,
 - Kontrolün; tasfiye, infisah, ödeme güçlüğü, ödemelerin tatil edilmesi, konkordato, özelleştirme yapılması amacıyla veya benzeri bir nedenle ve Kanun gereği bir kamu kurum ve kuruluşu tarafından elde edilmesi,
 - Bu Tebliğin 5. maddesinde belirtilen hallerin miras yoluyla gerçekleşmesi.

4054 sayılı Kanun

Temel Yasaklar – 7. Madde

- **Yasaklanan birleşme/devralmalar**
 - Hâkim durum yaratmaya veya mevcut hâkim durumu güçlendirmeye yönelik rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak birleşme ve devralmalar

4054 sayılı Kanun

Temel Yasaklar – 7. Madde

• Bildirim ve İzin

- 5411 sayılı Bankacılık Kanunu – toplam aktiflerin sektör içindeki paylarının %20’yi geçmemesi durumunda bildirim tabi değil
- Birleşme-devralmalar (2010/4 sayılı Tebliğ)
 - **Ciro eşikleri**
 - İşlem taraflarının Türkiye ciroları toplamının yüz milyon TL’yi ve işlem taraflarından en az ikisinin Türkiye cirolarının ayrı ayrı otuz milyon TL’yi veya
 - Devralma işlemlerinde devre konu varlık ya da faaliyetin, birleşme işlemlerinde ise işlem taraflarından en az birinin Türkiye cirosunun otuz milyon TL’yi ve diğer işlem taraflarından en az birinin dünya cirosunun beş yüz milyon TL’yi aşması gerekmektedir.
- **Özelleştirme işlemleri (2013/2 sayılı Tebliğ)**
 - **Görüş aşaması**
 - Çzelleştirilecek teşebbüs ya da mal veya hizmet üretimine yönelik birimin cirosunun 30 milyon TL’yi aşması gerekmektedir.
 - **Önbildirim aşaması**
 - **İzin aşaması**
- **İzin alınmaması Durumunda**
 - Devralana Para cezası (16. madde (b) bendi) ve
 - Eski halin tesisi (11. madde (b) bendi)

4054 sayılı Kanun Temel Yasaklar – 7. Madde

Birleşme ve devralmaların değerlendirilmesi

- İzin
- Koşullu izin
 - Taahhüt
- Yasaklama

4054 sayılı Kanun

Temel Yasaklar – 7. Madde

Birleşme ve devralmaların değerlendirilmesi

- İlgili pazarın yapısı,
- Ülke içinde veya dışında yerleşmiş olan teşebbüslerin fiili ve potansiyel rekabeti,
- Teşebbüslerin pazardaki durumu,
- Ekonomik ve mali güçleri,
- Sağlayıcı ve müşteri bulabilme alternatifleri,
- Arz kaynaklarına ulaşabilme imkanı,
- Pazarlara giriş engelleri,
- Arz ve talep eğilimleri,
- Tüketicilerin menfaatleri,
- Tüketici yararına olan etkinlikler vs.

Rekabet Kurulu Kararları – 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi

– Özelleştirme

- *Türk Telekom AŞ'nin Özelleştirilmesi (21.7.2005; 05-48/681-175)*
 - Özelleştirme öncesi görüş
 - GSM pazarında hakim durumdaki teşebbüsün ihaleye girmemesi
 - Kablo TV'nin ayrıştırılarak devri
 - » İnternet hizmeti (kablo-yerel telefon şebekesi)
 - TTNET'in ayrı tüzel kişiliğe kavuşturulması
- Elektrik ve doğalgaz özelleştirmeleri

Rekabet Kurulu Kararları – 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi

- İzin verilmeyen işlemler
 - *İstanbul Gübre Sanayi A.Ş.* (03.11.2000; 00-43/464-254)
 - *Gaziantep Çimento* (20.12.2005; 05-86/1190-342)
- En yüksek teklif verene (Akçansa) izin verilmeyen, ikinci en yüksek teklifi verene izin verilen (Türkerler)
 - *Ladik Çimento* (20.12.2005; 05-86/1188-340)
- Özelleştirilecek dört şirketin üçünün, üç şirketin ikisinin alınmasına izin verilmesi
 - *Elektrik dağıtım şirketleri (Boğaziçi, Gediz, Trakya, Dicle) özelleştirmeleri* (16.12.2010; 10-78/1645-609)

Rekabet Kurulu Kararları – 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi

- Taahhüt üzerine koşullu izin
 - *Novartis/Alcon* (08.07.2010; 10-49/929-327)
 - İki ilacın bütün haklarının 3. kişilere uygun hukuki yöntem ile devri (satış yoluyla tam mülkiyet devri ya da süresiz lisans devri)
- MEY İçki Devralmaları

Rekabet Kurulu Kararları – 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi

- Lesaffre/Dosu Maya (15.12.2014; 14-52/903-411)
 - 2000 GIDA'nın Elden Çıkarılması
 - Öz Maya ve Dosu Maya Markaları Arasındaki Fiyat Farkının Korunması ve Dosu Maya Bulunurluğunun Arttırılması, Fiyat Tavanı Uygulaması
 - Bayilik Sözleşmelerinden Münhasırlığın Kaldırılması
 - Akmaya Tesislerinin Devralınmaması

Rekabet Kurulu Kararları – 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi

- AEH/Migros (9.7.2015; 15-29/420-117)
 - Bira pazarı özelinde rakiplerin mevcut koşullar altında bulunurluklarının devamı ve AEH'nin Migros'un rakiplerle olan ilişkilerine müdahil olmaması
 - Bulunurlukların gözlemlenmesi ve raporlanması açısından denetleyici uzman atanması
 - Koordinasyon riskinin bertarafı açısından operasyonel ayırıştırma ile bilgi paylaşımının engellenmesi mekanizması ve bira pazarı özelindeki CRM verilerinin paylaşılmaması
 - Grup içi kontrol değişikliklerinde taahhütlerin bağlayıcılığı
 - Taahhütlerin 3 yıl süreyle devamı ve Kurul değerlendirmesi
 - Geçici ortak kontrol döneminde diğer hissedar olan Moonlight'ın sözkonusu taahhütlere bir itirazının bulunmadığı yönünde beyan

4054 sayılı Kanun Süreçler ve Yetkiler

- **Süreçler**
 - Ön inceleme/nihai inceleme/önaraştırma/soruşturma
- **Bilgi isteme**
 - Kamu kurum ve kuruluşları, teşebbüsler ve teşebbüs birlikleri
- **Yerinde inceleme**
 - Teşebbüs ve teşebbüs birlikleri
 - Defter, her türlü evrak ve belge, bilgisayarlar
 - Yetki belgesi
 - Sulh ceza hakimi kararı

4054 sayılı Kanun Usul

- Öneraştırma
 - 30 gün
 - Yetkiler
 - Yerinde inceleme – yetki belgesi
 - Bilgi isteme
- Soruşturma
 - Yetkiler
 - 6 ay + 6 aya kadar süre uzatımı
 - Bildirim
 - Yazılı savunma (1)
 - Soruşturma raporu
 - Yazılı savunma (2)
 - Ek görüş
 - Yazılı savunma (3)
 - Sözlü savunma (4)
 - Karar

Dosyaya Giriş Hakkı
2010/3 sayılı Tebliğ

4054 sayılı Kanun

Usul – Birleşme Devralma

- Ön inceleme
 - 15 gün
 - 30 gün
- Nihai İnceleme
 - Soruşturma usulü
- Karar
 - İzin
 - Koşullu izin
 - Çözüm önerileri ve taahhüt
 - Birleşme/Devralma İşlemlerinde Rekabet Kurumunca Kabul Edilebilir Çözümlere İlişkin Kılavuz
 - Yasaklama

4054 sayılı Kanun

Kararlarda bulunması gereken unsurlar

- Kararı veren Kurul üyelerinin adları ve soyadları,
 - Varsa karşı oy yazıları
- İnceleme ve araştırmayı yapanların adları ve soyadları,
- Tarafların ad ve unvanları ile ikametgahları ve ayırıcı nitelikleri,
- Tarafların iddialarının özeti,
- İnceleme ve tartışılan ekonomik ve hukukî konuların özeti,
- Raportörün görüşü,
- İleri sürülen bütün delillerin ve savunmaların değerlendirilmesi,
- Gerekçe ve kararın hukukî dayanağı,
- Sonuç

Verilen karar ile taraflara yüklenen görevler ve tanınan haklar şüphe ve tereddüde yol açmayacak şekilde açık yazılmalıdır.

Kurul kararları tarafların ticarî nitelikli sırlarını ifşa etmeyecek şekilde Kurum internet sayfasında yayınlanır.

4054 sayılı Kanun Yaptırımlar

- Para cezaları – usule ilişkin ihlaller
 - Cironun binde biri oranında para cezası (alt sınır 21.036 TL)
 - Birleşme ve devralmaların Rekabet Kurulu izni olmaksızın gerçekleştirilmesi,
 - Eksik, yanlış ya da yanıltıcı bilgi/belge verilmesi ya da bilgi veya belgenin belirlenen süre içinde ya da hiç verilmemesi,
 - Cironun binde beşi oranında para cezası (alt sınır 21.036 TL)
 - Yerinde incelemenin zorlaştırılması veya engellenmesi
- Para cezaları – esasa ilişkin (4054 sayılı Kanun'un 4, 6 ve 7. maddesine dair) ihlaller durumunda
 - Teşebbüs, teşebbüs birlikleri ve bu birliklerin üyelerine
 - Cironun yüzde onuna kadar para cezası
 - İhlalde belirleyici etkisi olan yönetici ve çalışanlara yüzde beşine kadar ceza verilir.
- Pişmanlık
- Nispi idari para cezası – her gün için cironun on binde beşi
 - Nihai karar ve geçici tedbirdeki yükümlülöklere, verilen taahhütlere uyulmaması
 - Yerinde incelemenin zorlaştırılması veya engellenmesi
 - Bilgi veya belgenin belirlenen süre içinde verilmemesi
- Yapısal veya davranışsal tedbirler

Rekabet Kurulu Kararları

• Para cezaları

- *Beyaz et karteli* (25.11.2009; 09-57/1393-362)
 - 9 şirkete yaklaşık 27.5 milyon TL para cezası
 - Bir yöneticiye 35.227 TL para cezası
- *Banka kararı* (8.3.2013; 13-13/198-100)
 - 12 bankaya yaklaşık 1,1 milyar TL para cezası
- *Turkcell* (6.6.2011; 11-34/742-230)
 - 91.942.343,31 TL
- *Tüpraş* (17.01.2014; 14-03/60-24)
 - 412.015.081,24 TL
- *Kardiyoloji sarf malzemeleri* (16.3.2007; 07-24/236-76)
 - % 5
- *Ege bölgesi çimento* (14.1.2016; 16-02/44-14)
 - % 4,5

4054 sayılı Kanun Özel Hukuk Alanındaki Sonuçlar

- Geçersizlik
 - 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı olan her türlü anlaşma ile teşebbüs birlikleri kararı geçersizdir.
- Tazminat yükümlülüğü
 - Üç katı oranında tazminat mümkün
 - Anlaşma, karar veya ağır ihmal

4054 sayılı Kanun

Kapsamında Olmayan Alanlar

- Devlet yardımları
 - 6015 sayılı Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi hakkında Kanun
- Haksız rekabet
 - Kendi faaliyetleri ya da rakiplerinin faaliyetleri hakkında aldatıcı bilgi vermek
 - Rakipleri iyi niyet kurallarına aykırı şekilde kötülemek,
 - Rakiplerinin marka ya da ürünlerini taklit etme,
 - Rakiplerin ad ya da unvanlarını kullanmak,
- Tüketicinin korunması
 - Ayıplı mal ya da hizmet satışı,
 - Sergilenen ürünün satışından kaçınılması,
 - Satış sözleşmesine müzakere edilmeden tüketici aleyhine şartlar konulması,
 - Satış sonrası hizmetlerde yetersizlik

Teşebbüslerden Beklentiler

- Rekabeti sınırlayabilecek toplantılara katılmamak ve bu tür bilgileri değiştirmekten sakınmak
- Toplantıda rekabeti sınırlayabilecek görüşmeler başlarsa, diğer taraflara bu tür eylemlere katılmadığını açıkça belirtmek
- Rekabeti sınırlayabilecek bilgi gönderen teşebbüsü uyarmak

**İlginiz ve sabrınız için
Teşekkürler**